

Information til klagere om den videre procedure

når Domstolen har givet Staten underretning om en klage

1. Underretning om klagen til Staten: Domstolen kan beslutte at underrette Staten og bede om dens opfattelse af Deres klage, herunder om klagen kan antages til realitetsbehandling ("admissibility") og om klagens indhold ("merits"). Det kan dreje sig om hele klagen eller blot nogle af de klagepunkter, De har rejst (Domstolens Procesreglement § 54, stk. 2, litra b). Såfremt nogle af Deres klagepunkter forinden bliver afvist af Domstolen, er sagen afsluttet for disses vedkommende, og De kan ikke komme med yderligere bemærkninger vedrørende disse klagepunkter.

2. Samtidig undersøgelse af om Deres klage kan antages til realitetsbehandling og om klagens indhold: Almindeligvis kan undersøgelse af klagens antagelse til realitetsbehandling finde sted samtidig med stillingtagen til dens indhold (Konventionens Artikel 29, stk. 1 og Domstolens Procesreglement § 54A). I så fald kan Domstolen med det samme afsige en dom (Procesreglementet § 54A, stk. 2).

3. Udveksling af bemærkninger om klagens antagelse til realitetsbehandling og dens indhold, samt om erstatningskrav: Staten opfordres almindeligvis til at fremlægge sine skriftlige bemærkninger inden for en frist på seksten uger. Bemærkningerne vil blive sendt til Dem, så De som svar inden for en frist på seks uger kan fremsætte Deres skriftlige bemærkninger sammen med Deres eventuelle erstatningskrav (§ 41). De nævnte frister vil normalt ikke blive forlænget.

Hvis De ikke ønsker at benytte Dem af muligheden for at svare på Statens bemærkninger eller fremsætte erstatningskrav (§ 41), skal De informere Domstolen herom inden for samme frist. Hvis De undlader dette, vil det kunne medføre, at Domstolen anser, at De ikke længere har til hensigt at følge op på Deres klage og derfor sletter den af sagslisten (Konventionens Artikel 37, stk. 1, litra a).

For så vidt angår erstatningskrav gør vi Dem særligt opmærksom på, at hvis De ikke inden for den fastsatte tidsfrist angiver konkrete beløb og vedlægger relevant dokumentation, vil Domstolen enten ikke tildele Dem erstatning eller afvise kravet delvist. Dette gælder selvom en klager på et tidligere stadium har meddelt, at der senere vil fremkomme et erstatningskrav (Domstolens Procesreglement § 60).

Under alle omstændigheder tildeler Domstolen kun erstatning i det omfang, den skønner det nødvendigt. Den kan tildele erstatning for: 1) materiel skade, dvs. reelle tab som direkte følge af den påståede overtrædelse af Konventionen; 2) ikke-økonomisk skade, dvs. svie og smerte som følge af overtrædelsen; og 3) omkostninger og udgifter forbundet med sagens indbringelse for de nationale myndigheder og for Menneskerettighedsdomstolen. Afholdte omkostninger og udgifter skal specificeres. De godtgøres kun, hvis Domstolen skønner, at de har været nødvendige og er beløbsmæssige rimelige. Deres erstatningskrav skal dokumenteres. De skal således vedlægge kopi af alle fakturaer, salærberegninger, m.v. Staten vil efterfølgende blive opfordret til at fremsætte bemærkninger til Deres erstatningskrav og eventuel komme med yderligere bemærkninger til klagen. For at lette sagsbehandlingen, bedes De benytte Dem af nummererede A4 - sider, også hvis De medsender bilag. Disse bør ikke hæftes eller limes sammen. Send altid kopier, aldrig originalversioner.

4. **Bemærkninger, som indsendes for sent:** Bemærkninger, som indsendes for sent lægges som udgangspunkt ikke ind i sagsakten og tages ikke i betragtning (Procesreglementet § 38, stk. 1). De bør imidlertid oplyse Domstolen om enhver væsentlig udvikling vedrørende Deres sag og fremsende alle yderligere relevante afgørelser fra de nationale myndigheder.

5. **Forlig:** Staten opfordres ligeledes til at oplyse om dens holdning til at indgå forlig i sagen og fremlægge ethvert forslag, den måtte ønske at gøre gældende i så henseende (Procesreglementet § 62). Den samme opfordring tilsendes Dem sammen med Statens bemærkninger. Forligsforhandlinger er forbundet med streng fortrolighed. Bemærkninger og forslag skal derfor fremlægges i et separat dokument, hvis indhold **ikke må** fremgå af de bemærkninger, som fremsættes i forbindelse med hovedproceduren (Procesreglementet § 62, stk. 2).

6. **Ensidig erklæring:** Såfremt forhandlinger mellem parterne ikke fører til et forlig, har Regeringen som udgangspunkt mulighed for at fremsende en ensidig erklæring. I såkaldte repetitions sager, kan Regeringen undtagelsesvist blive bemyndiget til at fremsende ensidige erklæringer uden først at have forsøgt forligsforhandlinger. Når en ensidig erklæring er modtaget, vil Domstolen i medfør af Konventionens Artikel 37 beslutte, om det er begrundet at fortsætte behandlingen af klagen. Såfremt klageren er enig i vilkårene i den ensidige erklæring, vil Domstolen behandle sagen som et forlig.

7. **Anvendelse af sprog:** På dette stadium i proceduren skal enhver kommunikation med klageren eller dennes repræsentant foregå på et af Domstolens officielle sprog, nemlig fransk eller engelsk (Procesreglementets § 34, stk. 3). Domstolen kan dog i særlige tilfælde give tilladelse til fortsat at anvende et af Medlemsstaternes officielle sprog.

8. **Juridisk repræsentation og retshjælp:** På dette stadium skal en klager som udgangspunkt være repræsenteret af en advokat, medmindre Domstolen træffer anden beslutning (Procesreglementet §§ 36, stk. 2 og 4). Hvis De har vanskeligt ved at finde en advokat, kan advokatforbundet eventuelt hjælpe Dem. Hvis De ikke har tilstrækkelige midler til at dække omkostningerne til en advokat, har De mulighed for at søge Domstolen om retshjælp (Procesreglementet § 105 og efterfølgende). Retshjælp fra Domstolen er et engang beløb, som skal betragtes som et bidrag til dækning af juridisk bistand, og det tildes i princippet dog kun i sager vedrørende principielle juridiske spørgsmål - ikke i sager af gentagen karakter. Selvom retshjælp bliver tildelt betyder det ikke, at Domstolen vil udpege en repræsentant for klageren. Det er klagerens eget ansvar at finde en repræsentant. De kan tillige søge Civilstyrelsen om retshjælp til sagen (civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk). Dette bevilges normalt, såfremt sagen er blevet antaget til realitetsbehandling.

9. **Andre Medlemsstater kan intervenere:** Hvis De er statsborger i en anden Medlemsstat end den Stat, De har klaget over, opfordres førstnævnte Stat til at tage del i proceduren (Artikel 36, stk. 1, i Konventionen og § 44 i Procesreglementet). De vil i så fald blive underrettet herom.